

Kontroll- og konstitusjonskomiteen

Postboks 1700 Sentrum
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref
25/02314-7

Dato
19. mai 2025

Svar på oppfølgingsspørsmål fra Stortingets kontroll- og konstitusjonskomite om ny maritim innsatsskvadron

Jeg viser til brev fra Stortingets kontroll- og konstitusjonskomite av 14. mai med oppfølgingsspørsmål vedrørende ny innsatsskvadron i Ramsund.

Innledningsvis vil jeg understreke at det vil etableres en ny maritim innsatsskvadron (Special Operations Task Group - SOTG), med utgangspunkt i Ramsund orlogsstasjon, slik Stortinget har vedtatt. Avdelingen vil etableres innen utgangen av 2026. Det er oppbyggingen av avdelingen i forhold til ambisjonen om å oppnå full operativ evne innen utgangen av 2026 som er forsinket.

Under følger svar på komiteens spørsmål.

- 1. Er det økonomiske begrensninger som ligger til grunn for forsinkelsene, og er de i så fall prioritert på denne måten av Forsvarets ledelse, eller er det politiske prioriteringer som ligger bak?**

For å oppnå full operativ evne med ny maritim innsatsskvadron (SOTG), må alle innsatsfaktorer være på plass. Dette inkluderer tilstrekkelig øvet og trent personell, materiell samt eiendom, bygg og anlegg (EBA). Årsakene til forsinkelsene for den enkelte innsatsfaktor varierer, og vil beskrives nærmere gjennom svarene på de neste spørsmålene.

Eksterne og interne utviklingstrekk påvirker kontinuerlig gjennomføringen av langtidsplanene. Justeringer er derfor nødvendig for å opprettholde en helhetlig balanse mellom oppgaver, struktur og økonomi i gjennomføringen. Dette var også nødvendig i forrige langtidsplan, og forsvarssjefen anbefalte underveis i gjennomføringen enkelte tiltak for å skape bedre balanse

mellom oppgaver, struktur og økonomi. Et av de anbefalte tiltakene var å ikke gjennomføre etableringen av SOTG med tilhørende EBA- og materiellprosjekter. Leveransene av materiell til ny maritim innsatsskvadron er forsinket med om lag to år. Dette skyldes delvis lange ledetider og delvis utsettelse av materiellprosjektet i påvente av beslutninger om tilstrekkelig finansiering av ny maritim innsatsskvadron (SOTG). I tillegg har planleggingen av EBA-prosjektene tatt lengre tid enn forutsatt.

Ny langtidsplan for perioden 2025-2036 sikret tilstrekkelig finansiering til å gjennomføre oppbyggingen av ny maritim innsatsskvadron (SOTG). Der vi er i dag, er det ingen økonomiske begrensninger for den videre utviklingen av avdelingen. Godkjente og planlagte investeringsprosjekter dekker behovene for å oppnå full operativ evne med ny maritim innsatsskvadron (SOTG). Den begrensende faktoren for å oppnå full operativ evne tidligere er ledetider på bygging av EBA, anskaffelse av materiell og kompetanseutvikling.

2. Er det igangsatt tilstrekkelig utdanning og rekruttering til avdelingen?

Utdanning og rekruttering til avdelingen følger en opptrappingsplan, der skvadronen gradvis tilføres personell i perioden fram til 2026. I henhold til den gjeldende opptrappingsplanen vil ny maritim innsatsskvadron (SOTG) være fullt bemannet i løpet av 2026. For å kunne oppnå full operativ evne må personellet etter at de er tilsatt i avdelingen øve og trene tilstrekkelig sammen. Planen for rekruttering og utdanning av personell er nå tilpasset og harmonisert med status på materiell- og byggeprosjektene og samtidig mot kravet om at avdelingen skal etableres innen utgangen av 2026.

3. Er det opprettet tilstrekkelig antall stillingshjemler med finansiering, for å realisere utdanning og operativ drift i avdelingen?

4. Hvis så ikke er tilfelle, jf. Spørsmål 2 og 3, skyldes dette økonomiske begrensninger i bevilgningen til Marinejegerkommandoen, eventuelt Forsvarets spesialstyrker?

Spørsmål tre og fire besvares sammen.

Forsvaret har gjennom sin virksomhetsstyring finansiert opptrapping av ny maritim innsatsskvadron (SOTG) i tråd med opptrappingsplanen som er beskrevet i svaret på spørsmål 2.

5. Hva er igangsatt av byggeprosesser på Ramsund?

6. Hvor langt har Forsvarsbygg kommet i planlegging og gjennomføring av prosjektet?

Spørsmål fem og seks besvares sammen.

Ramsund orlogsstasjon skal videreutvikles som Sjøforsvarets base i Nord-Norge, og tilpasses ny fartøysstruktur i Sjøforsvaret. I tillegg til etableringen av ny maritim

innsatsskvadron (SOTG), legges det også til rette for økt kapasitet for alliert trening, øving og operasjoner.

EBA-prosjektet for understøttelse av ny maritim innsatsskvadron (SOTG) i Ramsund omfatter etablering av kontorer, lagring, vedlikehold av materiell og småbåtanlegg. Bygget til SOTG er planlagt som et fellesbygg med tre brukere: SOTG, Kystjegerkommandoen og maritim minemottiltakskapabilitet. Prosjektet er under planlegging. Nødvendige forberedende tiltak med blant annet klargjøring av infrastruktur og flytting av hovedatkomsten til orlogsstasjonen for å frigjøre areal vil starte tidlig i 2026 og ferdigstilles samme år. Byggearbeidene for fellesbygget skal starte første halvår 2027 og planlegges ferdigstilt innen utgangen av 2028.

I tillegg bygges 50 nye forlegningskvarter som skal stå ferdig innen utgangen av 2026. Disse vil bidra til at ny maritim innsatsskvadron (SOTG) vil kunne operere, øve og trene ut fra Ramsund orlogsstasjon. Grunnarbeidene for forlegningskvarterene starter høsten 2025.

7. Skyldes forsinkelsene økonomiske forhold, eller er det andre hindre for at utbyggingen skal gå i henhold til opprinnelig plan?

Som tidligere beskrevet er det nye bygget til ny maritim innsatsskvadron (SOTG) planlagt som et fellesbygg med tre brukere: SOTG, Kystjegerkommandoen og maritim minemottiltakskapabilitet. Årsaken til samlingen i et fellesbygg var å kunne oppnå stordriftsfordeler og sørge for best mulig plassutnyttelse i Ramsund. Samlingen av tre brukere i et felles bygg har ført til en mer komplisert planleggings- og godkjenningsprosess, og derfor har planleggingen av bygget tatt lengre tid enn først antatt. Bygget planlegges ferdigstilt innen utgangen av 2028.

8. Hva skyldes forsinkelsene i materiellanskaffelsene til avdelingen?

Realiseringen av materiellprosjektet knyttet til ny maritim innsatsskvadron (SOTG) ble utsatt noe som en følge av usikkerhet knyttet til finansiering av den totale forsvarsstrukturen i gjennomføringen av forrige langtidsplan. Det er i tillegg lange ledetider i markedet innenfor enkelte materielltyper. Hovedmengden av materiellet vil nå leveres i 2026.

Anskaffelsen av tre Norwegian Combat Craft Medium (N-CCM) fartøy tiltenkt ny maritim innsatsskvadron (SOTG) i Ramsund er forsinket fra leverandøren, og vil etter planen leveres til Forsvaret i 2026 og 2027.

9. Ettersom forsinkelsen i operativt tidsrom for avdelingen har vært kjent over tid; hvorfor har ikke dette blitt prioritert høyere av politisk ledelse i departementet?

Helt siden Forsvaret rapporterte om en forverret prognose på utviklingen av ny maritim innsatsskvadron (SOTG) i slutten av september 2023, forstår jeg at det har vært tett politisk oppfølging fra ledelsen Forsvarsdepartementet. Det har blitt arbeidet med å finne tiltak som

likevel kunne realisere ambisjonen om full operativ evne innen utgangen av 2026. Etter en grundig vurdering ble det slått fast at den begrensende faktoren i utviklingen mot full operativ evne var ledetider på bygging av EBA, anskaffelse av materiell og utvikling av personell. På grunn av denne erkjennelsen ble det konkludert med at *«etableringen av en ny maritim innsatsskvadron (SOTG), med utgangspunkt i Ramsund, ferdigstilles innen utgangen av 2026. Dette innebærer at avdelingen vil ha en operativ evne i 2026, men at oppbyggingen mot full operativ evne fortsetter også etter 2026»* i etatsstyringsmøtet med Forsvaret 3. mai 2024.

10. Hva har denne forsinkelsen å si for samarbeidet med allierte, da spesielt USA?

Forsvarssamarbeidet med USA er svært viktig for norsk sikkerhet. USA er Norges viktigste allierte, og samarbeidet favner bredt. De siste årene har spesialstyrkesamarbeidet utviklet seg i positiv retning, både bilateralt med USA og trilateralt som også inkluderer Storbritannia. Samarbeidet omfatter trening og øving samt kapabilitets- og konseptutvikling med bruk av høyteknologiske og avanserte kapasiteter. Norge har i dag tre SOTGer. Utviklingen av den fjerde SOTGen med utgangspunkt i Ramsund orlogsstasjon vil bidra til å videreutvikle dette strategisk viktige samarbeidet. Vi har jevnlig dialog med våre samarbeidspartnere både om status for ny maritim innsatsskvadron (SOTG) og andre pågående samarbeid.

Ramsund orlogsstasjon er et omforent område under *Tilleggsavtale om forsvarssamarbeid mellom Norge og USA (Supplementary Defense Cooperation Agreement)*, som trådte i kraft i 2022 etter Stortingets samtykke. Omforente områder er sentrale i utviklingen av det bilaterale forsvarssamarbeidet med USA. Det er løpende og god dialog med ulike aktører på amerikansk side om hvordan man kan utvikle samarbeidet knyttet til både Evenes flystasjon og Ramsund orlogsstasjon, ettersom begge er nøkkelsteder for videreutviklingen av samarbeidet med USA i det maritime domenet. Dette omfatter både logistikk, spesialstyrker samt maritim overvåking og utbedring av infrastruktur.

Med hilsen

Tore O. Sandvik

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer